

Oponentský posudek bakalářské práce

Název práce: Pastorage ve věznicích a následná duchovní péče o propuštěné

Autor práce: Pavel Pešek

Vedoucí práce: Mgr. Michal Opatrný, Dr. theol.

Oponent: Mgr. Ing. Zdeněk Demel, Th.D.

Formální stránka:

Práce má 50 stran textu. Seznam literatury čítá 9 církevních dokumentů (očekával bych mezi nimi i bibli, ta je však zařazena mezi „tištěné publikace“), dále 2 texty zařazené jako „ostatní předpisy a opatření“, 2 dokumenty osobního sdělení, 37 tištěných publikací a 8 internetových zdrojů. K práci je připojeno 13 příloh. První z nich obsahuje dotazník pro vězeňské duchovní, druhá otázky pro polostrukturovaný rozhovor s uživateli služeb Domu sv. Petra v Záblatí u Prachatic a přílohy č. 3 až 12 představují záznamy rozhovorů s těmito uživateli. V příloze č. 13 jsou pak fotografie Vazební věznice v Českých Budějovicích a Domu sv. Petra. Odkazy na použité zdroje jsou činěny pečlivě formou poznámek pod čarou, kterých je celkem 157 (jen na str. 18 chybí odkaz na citát). Grafická úprava a jazyková stránka práce je dobrá, jen se vyskytly dva nezvyklé výrazy, a sice „svátostná eucharistie“ (např. na str. 17) a „svátostné pokřtění“ (na str. 34). Běžně se přece používají termíny svátost eucharistie a svátost křtu! Pravopisných chyb je v práci poměrně velmi málo.

Obsahová stránka:

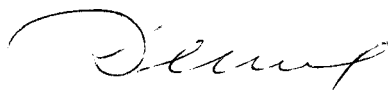
Práce má teoretickou a praktickou část. V té první autor nejprve vymezuje pojem křesťanské církve (což si myslím, že je v této práci nadbytečné – přičemž na str. 11 je třeba upozornit na to, že liturgie není jen slavení svátostí!) a pak pojem pastorage. Potom specifikuje obsah pojmu pastorage ve vězeňství. Zde nejprve představuje vězeňství v České republice, pak vězeňskou duchovní péči a vězeňskou duchovní službu a situaci vězňů po propuštění z vězení. Teoretickou část práce pak uzavírá líčení pastorační péče v zařízeních poskytujících sociální služby osobám bez přístřeší včetně pastorační činnosti v azylových domech. Zde autor připojuje popis této činnosti v azylovém Domě sv. Petra v Záblatí, kde sám pracuje.

V praktické části své práce autor informuje o provedených výzkumech. Prvním z nich chtěl zjistit aktuální situaci pastorage v oblasti vězeňství a následné duchovní péče o propuštěné. Z toho důvodu vypracoval a rozeslal dotazník vězeňským duchovním. Druhý výzkum se týkal osob propuštěných z vězení, které využily nebo využívají služeb Domu sv. Petra v Záblatí. Pro ten účel sestavil autor otázky pro polostrukturovaný rozhovor s uživateli a přepis záznamu těchto rozhovorů uvádí v přílohách č. 3 až 12. Cíle výzkumu, charakteristiky zkoumaných vzorků a metodika jsou popsány v kapitole č. 4. V 5. kapitole pak autor líčí zpracování a analýzu dotazníků a rozhovorů. V 6. kapitole jsou shrnuty výsledky výzkumů a v 7. kapitole podává autor zhodnocení získaných poznatků. Vše pak shrnuje v závěru práce. Z něho lze podle výzkumu mezi vězeňskými duchovními konstatovat, že duchovní služba je v převážné části věznic přítomná, základní principy duchovní péče ve věznicích jsou naplňovány, ne všude jsou ale ustanoveni vězeňští kaplani jako zaměstnanci Vězeňské služby ČR. Zájem o tuto duchovní službu ze strany příjemců lze sice procentuálně hodnotit jako zanedbatelný, ale z pohledu jedinců má obrovskou důležitost, protože jim přináší pomoc v obtížné situaci, navrácí ztracenou naději, motivuje ke změně životního stylu a někdy může i zachránit život. Pokud jde o výzkum mezi uživateli služeb Domu sv. Petra v Záblatí po propuštění z vězení, došel autor k závěru, že tyto služby pro ně znamenaly povzbuzení. Některé to přivedlo též k reflexi jejich dosavadního života a jiným posloužily jako příležitost

k odreagování. Celkově lze konstatovat skutečnost, že poskytované služby měly na většinu klientů pozitivní vliv a navíc u dvou z deseti dotázaných došlo v určitém smyslu i k opětovnému přijetí víry v Boha.

Závěr:

Předložená práce představuje dobrou syntézu teoretického pojednání a praktického výzkumu v oblasti vězeňské duchovní péče a pastorační péče o propuštěné z vězení v České republice. Práci jednoznačně doporučuji k obhajobě.

V Českých Budějovicích 19. 05. 2011